

CZU: 325.2:070.1[(478)+(470)(450)(460)]

**ATITUDINILE ȘI COMPORTAMENTELE DIASPOREI REDEFINESC
SEMNIFICAȚIILE ȘI ROLURILE MASS-MEDIA. CAZUL MOLDOVENILOR DIN
AFARA REPUBLICII MOLDOVA STABILIȚI ÎN ITALIA, FEDERAȚIA RUSĂ ȘI SPANIA**

*Mihail CREȚU**Universitatea de Stat din Moldova*

Participarea socială, politică, economică și culturală a cetățenilor din comunitățile moldovenești din afara Republicii Moldova capătă relevanță în cadrul relațiilor lor cu țara de origine și cu țara gazdă. Pentru a înțelege mai bine capacitatea moldovenilor de a participa la evenimentele sociale, politice, economice și culturale importante la nivel național și transnațional, o atenție suplimentară trebuie acordată mijloacelor media și formelor de comunicare la care apelează aceștia pentru a-și revendica drepturile, declara necesitățile și expune gândurile. Rezultatele obținute în cadrul studiului denotă că membrii diasporei moldovenești stabiliți în Italia, Federația Rusă și Spania aleg și utilizează mijloace media și forme de comunicare în încercarea de a găsi spații de reprezentare și exprimare, pentru a se manifesta ca cetățeni, ca personalități și ca membri ai diferitelor comunități. În contextele multi-fațetate ale modului în care membrii diasporei moldovenești aleg și utilizează mijloace media și forme de comunicare, am identificat 4 tendințe de bază, și anume: existența a numeroase spații de apartenență; existența și înțelegerea relațiilor naționale și transnaționale; dezvoltarea și manifestarea relațiilor dintre oameni într-un univers interconectat; reevaluarea semnificațiilor conceptelor de „cetățenie” și „apartenență”.

În continuare, am identificat un triplu rol al media care facilitează participarea socială, politică, economică și culturală a moldovenilor de peste hotare: persoana utilizează media pentru a se manifesta ca individualitate; persoana utilizează media pentru a se raporta unui spațiu de apartenență; persoana utilizează media pentru a dobândi un sentiment de siguranță. În acest sens, contribuția studiului este următoarea: sunt identificate și analizate atitudinile și comportamentele moldovenilor din diaspora care duc la alegerea și utilizarea de către aceștia a unor mijloace media și forme de comunicare în defavoarea altora; sunt identificate și analizate modelele de reprezentare și participare socială, politică, economică și culturală a comunităților de moldoveni din afara țării; diaspora moldovenească din Italia, Federația Rusă și Spania este interpretată în corelație cu activismul ei social, politic, economic și cultural, cu scopul de a stabili rezonanța relațiilor moldovenilor din afara țării cu Republica Moldova și țara gazdă.

Cuvinte-cheie: *minorități, diaspora, mass-media, media tradiționale, noile media, rețele de socializare, media transnațională, reprezentare, participare socială, spații de apartenență, atitudini, comportamente, la nivel național și transnațional.*

**THE ATTITUDES AND BEHAVIORS OF DIASPORA REDEFINE THE MEANING
AND FUNCTION OF MASS MEDIA. THE CASE OF MOLDOVAN DIASPORA IN ITALY,
THE RUSSIAN FEDERATION AND SPAIN**

The social, political, economic and cultural participation of Moldovan citizens living abroad becomes relevant within their relationships with their country of origin and the host country. In order to better understand the capacity of Moldovans to participate in important social, political, economic and cultural events at national and transnational level, additional attention should be paid to the media and the forms of communication they use to claim their rights, declare their needs and resonate their thoughts. The results of the study show that Moldovan Diaspora members in Italy, the Russian Federation and Spain choose and use media and forms of communication in an attempt to find spaces of representation and expression to manifest themselves as citizens, as individuals and as members of different communities. In the multi-faceted contexts of how members of the Moldovan Diaspora choose and use different media and forms of communication, we have identified 4 basic trends, namely: the existence of multiple places of belonging; the existence and understanding of national and transnational relationships; the development and manifestation of human relationships in an interconnected universe; the re-evaluation of the meaning of the concepts of „citizenship” and „belonging”.

Next we have identified a triple role of the media that facilitates the social, political, economic and cultural participation of Moldovans living abroad: the person uses the media to manifest himself as an individual; the person uses the media to refer to a place of belonging; the person uses the media to gain a sense of security. In this respect, the contribution of the study is as follows: there are identified and analyzed the attitudes and behaviors of Moldovans from diaspora which lead them choosing and using choice and use of certain media and forms of communication to the detriment of others; there are identified and analyzed the models of representation and social, political, economic and cultural participation of Moldovans living abroad; the Moldovan Diaspora in Italy, the Russian Federation and Spain is interpreted through

the means of social, political, economic and cultural activism in order to establish the nature and extent of the Moldovans relationships with the Republic of Moldova and the host country.

Keywords: *minorities, Diaspora, mass media, traditional media, new media, social networks, transnational media, representation, social participation, places of belonging, attitudes, behaviors, national and transnational level.*

Prezentat la 18.09.2017

Publicat: noiembrie 2017